

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M L**, bývajúceho v P, B , zastúpeného Mgr. V Ľ, advokátom so sídlom v P, N S , proti žalovanému **J B**, bývajúcemu v P, L , zastúpenému JUDr. J H, advokátom so sídlom v P, H , **o zaplatenie 70 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 6 C 310/1999 a na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 19 Co 174/2007, o námietke zaujatosti sudkyne, takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Stanislava Marková **n i e j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 19 Co 174/2007.

O d ô v o d n e n i e :

V konaní, ktoré je vedené na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 19 Co 174/2007, vzniesol žalovaný námietku zaujatosti voči JUDr. Stanislave Markovej, ktorá sa ako členka senátu tohto súdu má podieľať na prejednaní a rozhodovaní veci. Na odôvodnenie námietky zaujatosti žalovaný uviedol, že JUDr. Stanislava Marková, ktorá je bývalou sudkyňou Okresného súdu Prievidza, sa „z profesionálneho hľadiska pozná so zástupcom žalobcu“.

Namietaná sudkyňa vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedla, že na necíti byť zaujatá, že zástupcu žalobcu Mgr. V Ľ pozná z rozhodovacej činnosti na Okresnom súde Prievidza, na ktorom vykonávala funkciu sudkyne od roku 2004. Poprela, že by išlo o taký vzťah ako predpokladá § 14 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súde v Trenčíne (§ 16 ods.1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti sudkyne tohto súdu (§ 15a ods. 1 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania

a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaníu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou určitý právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (o takýto vzťah ide vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide napríklad vtedy, ak sudca má určitý osobný, priateľský alebo iný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998). I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehladať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti účastníkom vznesenej námietky zaujatosti nie je rozhodujúci jeho osobný názor, domnienka alebo úvaha. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti účastníka o vzťahu sudcu k prejednávanej veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k tomu, že účastník pochybuje o objektívnosti sudcu. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z pojednania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Existencia takejto okolnosti nebola u namietanej sudkyne zistená. Sama sa vyjadrila tak, že k prejednávanej veci, k účastníkom konania a k ich zástupcom nemá žiadny vzťah. Nakoľko zo spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by preukazovali opak a spochybňovali správnosť jej vyjadrenia, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dôvody, ktoré by ju vylučovali z pojednania a rozhodovania tejto veci nie sú dané.

Len samotná skutočnosť, že účastníka konania zastupuje v konaní advokát, ktorého sudkyňa pozná „z profesionálneho hľadiska“, nesvedčí ešte sama o sebe o tom, že sudkyňa má k advokátovi pomer, so zreteľom na ktorý je bez ďalšieho vylúčená z pojednania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní námietky zaujatosti vznesenej proti menovanej sudkyňi vzal na zreteľ, že vzťahy medzi sudcami a advokátmi vo všeobecnosti vykazujú znaky profesionality, vecnosti a neosobnosti. Až v prípade, že by určitý vzťah sudcu k advokátovi prekročil prípustné medze a stratil by uvedené rysy, prichádzalo by do úvahy vylúčenie sudcu. Skutočnosť, že v tom – ktorom konaní boli tieto hranice prekročené, musí preukázať účastník konania, ktorý namieta zaujatosť sudcu. V danom prípade žalovaný vyvodzoval zaujatosť JUDr. Stanislavy Markovej bez toho, aby tvrdil a preukázal, že v prejednávanej veci jej vzťah k Mgr. V Ľ prekročil prípustné medze vzťahu sudcu a advokáta a že sa dostal do štádia, v ktorom (už) možno mať (objektívne) pochybnosti o jej nezaujatosti.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že namietaná sudkyňa nie je vylúčená z pojednania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. februára 2008

JUDr. Daniela Sučanská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: